

Kokouskutsu 3/2022

Vammaisneuvosto

Aika 7.4.2022 klo 14:00–16:34

Paikka Kaupungintalon kokoushuone Lönnrot (3. krs.), osoite Pohjolankatu 13 ja etänä Teamsilla

Käsiteltävät asiat

§ 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	4
§ 3 Kajaanin kaupungin sisätilojen esteettömyys	5
§ 4 Esteettömän luonto- ja talviliikunnan mahdollisuudet	6
§ 5 OLKA Kainuu -hanke	7
§ 6 Palveluliikenne Pikku-Peten liikennöinnin jatkuminen	9
§ 7 Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022	11
§ 8 Puhevammaiset asiakkaat: Kainuun soten takaisin soittopalvelu ei toimi	12
§ 9 Vammaisneuvoston tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022	13
§ 10 Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	14

Osallistujat
Jäsenet

Rauni Heiskanen, KAPOVA ry
Marjatta Immonen, kaupunginhallituksen edustaja, varajäsen (etänä)
Hilkka Kananen, KAPOVA ry
Tarja Karjalainen, KAPOVA ry (etänä)
Kaija Patronen, KAPOVA ry
Jorma Väyrynen, KAPOVA ry (etänä)
Ulla Juntunen, Kainuun sote-kuntayhtymän vammaispalvelujen edustaja, (etänä)
Aki Räisänen, Kainuun sote-kuntayhtymän luottamushenkilöedustaja (etänä)
Jari Kauppinen, ympäristöteknisen toimialan edustaja (etänä)

Muut osallistujat

Tuula Heikkinen, sihteeri
Markku Haverinen
Arto Heikkinen
Jari Vierimaa
Johanna Pingvall, Rauni Heiskasen tulkki
Tiina Rusanen

Poissa

Helena Ohtonen, kaupunginhallituksen edustaja

Pöytäkirjan allekirjoitukset

Kaija Patronen
puheenjohtaja

Tuula Heikkinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Rauni Heiskanen

Hilkka Kananen

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kokouksen alussa todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Vammaisneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Esityslistasta poiketen §:t 3–5 käsiteltiin seuraavassa järjestyksessä: Esteettömän luonto- ja talviliikunnan mahdollisuudet, OLKA Kainuu -hanke ja Kajaanin kaupungin sisätilojen esteettömyys.

Esityslistaan lisättiin pykälät: Palveluliikenne Pikku-Peten liikennöinnin jatkuminen ja puhevammaiset asiakkaat: Kainuun soten takaisin soittopalvelu ei toimi

Hyväksyi.

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla vammaisneuvoston sivustolla.

Ehdotus

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa tai valitaan pöytäkirjan tarkastajat.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Rauni Heiskanen ja Hilikka Kananen.

§ 3

Kajaanin kaupungin sisätilojen esteettömyys

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vammaisneuvosto käsitteli kokouksessaan 3.3.2022 Kajaanin esteettömyyskartoituksen ja -suunnitelman. Käsittelyn yhteydessä nousi esille, että onko tehty sisätilojen esteettömyys kartoituksia? Kokouksessa vammaisneuvosto päätti, että kutsutaan tilakeskuksesta henkilö kertomaan kaupungin sisätilojen esteettömyydestä, muun muassa teatterin ja Sissilinnan esteettömyydestä.

Kokouksessa on paikalla asiantuntijana toimitilapäällikkö Markku Haverinen.

Päätös

Toimitilapäällikkö Markku Haverinen kertoi Kajaanin kaupungin sisätilojen esteettömyydestä. Toimintaa säätelevät lait; yhdenvertaisuuslaki, maankäyttö- ja rakennuslaki ja valtioneuvoston asetus rakennusten esteettömyydestä. Kaikessa on aina lähtökohtana lakien noudattaminen. Rakennusvalvonta katsoo jo lupavaiheessa, että täyttääkö rakennushanke lain vaatimukset mm. esteettömyyden osalta.

Ympäristöministeriö on laatinut oppaan 'Esteetön rakennus ja ympäristö'.

Kysymykset

- Saako ARAn kautta rahaa hissien rakentamiseen? Suunnittelukustannuksiin sai avustusta Kajaanin kaupungilta, vieläkö ko. avustusta saa? Vastaus: Jari Kauppinen ja Markku Haverinen lupasivat ottaa asiasta selvää ja kertoa seuraavassa kokouksessa.
- Onko Sissilinnan ja pääteatterin remonteissa huomioitu esteettömyys? Vastaus: Sissilinnaan tulee yksi hissi ja esteettömyys on kohteessa pystytty aika hyvin huomioimaan. Esteetön kulku Sissilinnaan on pihan puolella ja kulku toteutetaan luiskalla.
- Pääteatterin pihan puoleinen luiska, puretaanko se? Vastaus: Asia ratkaistaan kyllä niin, että luiskasta saadaan toimivampi.
- Tehdäänkö esteettömyyskartoitus myös kaupungin rakennuksissa? Vastaus: Kajaanin kaupungilla on 130 rakennusta ja kartoituksen kustannus olisi hinnaltaan aika iso.

Merkittiin tiedoksi.

§ 4

Esteettömän luonto- ja talviliikunnan mahdollisuudet

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Vuokatissa oli maaliskuussa 2022 esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen -tapahtuma.

Kokonaisvaltaisen esteettömän luontomatkailun askelmerkit Kainuussa eNature – esteetön luontomatkailu -hankkeen projektipäällikkö Arto Heikkinen esittelee esteettömän luonto- ja talviliikunnan mahdollisuuksia ja kertoo kuulumiset esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen -tapahtumasta.

Päätös

Kokonaisvaltaisen esteettömän luontomatkailun askelmerkit Kainuussa eNature – esteetön luontomatkailu -hankkeen projektipäällikkö Arto Heikkinen esitteli esteettömän luonto- ja talviliikunnan mahdollisuuksia. Hankkeen yksi tavoite on esteetön luontoreitti ja vaativa esteetön luontoreitti. Toinen hankkeen tavoitteista on viestintämateriaalin tuottaminen.

Kysymyksiä

- Mitä hankkeessa on Kajaanin osalta mukana? Vastaus: Myös Kajaania on tarkasteltu hankkeessa.
- Mitä sitten kun hanke päättyy, säilyvätkö hankkeen työstämät asiat? Onko mietitty seurantajärjestelmää? Vastaus: Tavoitteena on tehdä pitkäntähtäimen suunnitelma ja keskustelut alueiden ja toimijoiden kanssa tullaan käymään.
- Miten hankkeessa on huomioitu uintimahdollisuus? Vastaus: On jotenkin huomioitu, mutta uinnin osalta ei ole noussut agendalistan kärkipäähän.

Esteettömien ja vaativien esteettömien talvireittien testaaminen -tapahtumaan Vuokatissa osallistui monipuolisesti eri käyttäjäryhmiä (pyörätuoli, seniori, lyhytkasvuinen, sokea). Tapahtuma onnistui todella hyvin.

Merkittiin tiedoksi.

§ 5

OLKA Kainuu -hanke

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

OLKA Kainuu 8.2.2022:

"Mitä OLKA-toiminta on?"

OLKA on Kainuussa Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän ja sen keskussairaalan sekä järjestöjen välistä yhteistoimintaa. Toiminnan tavoitteena on tarjota mahdollisuus potilaan ja heidän läheistensä kiireettömään kohtaamiseen sekä tuen antamiseen sairauteen sopeutumisessa. OLKA tuo järjestöt sairaalaan ja koordinoi sairaalan vapaaehtoistoimintaa ja huolehtii tarvittavasta koulutuksesta ja tuesta. Tavoitteena on, että yhä useampi sairaalan potilas ja hänen läheisensä saa vertaistukea ja tukea vapaaehtoisilta toimijoilta. Tavoitteena on myös, että

- saatu tuki on laadukasta ja tukea saaneiden elämänlaatu paranee
- OLKA-toiminta on osa potilaan palvelupolkua
- hoitohenkilökunta saa tietoa vertaistuesta ja muista järjestöjen toimintamuodoista avuksi potilaan ohjaukseen ja tukemiseen sekä vapaaehtoisen vertaistukijan työparikseen tukemaan potilasta
- yhteistyö sairaalan ja potilasyhdistysten välillä on toimivaa
- vapaaehtoisilla on mahdollisuus auttaa ja heitä saadaan aktivoitua lisää toimintaan. Tämä voi olla osa potilaan kuntoutumisprosessia avun kohteena olemisesta vastavuoroiseksi tuen antajaksi.

OLKA-toimintamalli on HUS:n ja HyTe ry:n yhteistyössä kehittämä sairaalavapaaehtois-toiminnan malli. HyTe ry koordinoi OLKA-toimintaa HUSin sairaaloissa ja johtaa HUSin kanssa valtakunnallista OLKA-verkostoa, johon myös OLKA Kainuu kuuluu.

OLKA®-toimintaan kuuluvat:

- sairaalan OLKA-piste
- sairaalavapaaehtoistoiminta
- vertaistalo.fi -palvelu
- TOIVO-vertaistukisovellus

Etsimme uusia yhteistyöyhdistyksiä ja vapaaehtoisia mukaan OLKA-toimintaan.

Esittelen mielelläni OLKA-toimintaa joko henkilökohtaisesti yhdistyksenne tilaisuudessa tai etänä Teamsin välityksellä.

Ota yhteyttä, niin sovitaan esittelyaika:

- Jari Vierimaa, koordinaattori
- jari.vierimaa@kainuunnuotta.net, puh. 044 062 8400
- Nettisivu, valtakunnallinen sivu: olkakainuu.fi | olkatoiminta.fi
- OLKA Uutiskirje: olkakainuu.fi/fi/olka-kainuu-uutiskirjeet
- Facebook: facebook.com/OLKAKainuu
- Instagram: instagram.com/olkakainuu/

Oheisliite: Tule OLKA vapaaehtoiseksi ja OLKA Kainuu

Kokouksessa on paikalla asiantuntijana koordinaattori Jari Vierimaa.

Päätös

Koordinaattori Jari Vierimaa esitteli OLKA Kainuu hankkeen taustaa, minkä verran on OLKA paikkakuntia, palvelulinjat (OIVA tietopalvelu, TOIVO tukipalvelu, ILONA palvelu), mitä on olla vapaaehtoisena OKKAssa ja sähköiset palvelut (Toivo sovellus ja vertaistuki.fi).

Kysymykset

- Pitäisi olla selkeä tila, johon saattaja voi jättää saatettavansa vähäksi aikaa, kun saattaja käy siirtämässä autonsa pois sairaalan sisäänkäynnin läheisyydestä. Onko tällainen tila mahdollista saada selkeästi näkyviin sairaalan tuloaulaan? Vastaus: Tästä asiasta on jo keskusteltu eli ongelma on tiedostettu ja siihen etsitään ratkaisua.
- Saattohoitokysymyksissä auttaa ja tukea antaa Kajaanin seurakunta. Millä tavalla tuki järjestetään heille, jotka eivät halua apua seurakunnan kautta? Vastaus: Asiasta on keskusteltu jonkin verran OLKAssa. Seurakunnan tukihenkilöiltä ei edellytetä seurakunnan jäsenyyttä (ei ole tunnustuksellista toimintaa). Kaija Patronen ja Hilikka Kananen ovat yhteydessä Kajaanin seurakuntaan asiassa.

Merkittiin tiedoksi.

§ 6

Palveluliikenne Pikku-Peten liikennöinnin jatkuminen

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Kajaanin keskustan alueella liikennöitävä palveluliikenne Pikku-Peten liikennöintiäika supistui kolmipäiväiseksi maaliskuun 2022 alussa. Kajaanin kaupunki on hankkinut Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa yhteishankintana palveluliikennettä useamman vuoden ajan. Kainuun soten yhtymähallitus teki kesäkuussa 2021 päätöksen, ettei Kainuun sote tue 1.1.2022 alkaen palveluliikenteen hankintaa. Kajaanin kaupunginhallitus käsitteli kesäkuuisessa kokouksessa palveluliikenteen jatkoa. Kaupunginhallitus päätti, että palveluliikenteen hankintaan ei osoiteta lisärahoitusta Kainuun sotelta puuttumaan jäävän maksuosuuden kattamiseksi. Liikennettä hankintaan vain kaupungin nykyisellä maksuosuudella, jonka vuoksi liikennöintipäiviä vähennetään. Palveluliikennettä liikennöidään 28.2.–3.6.2022 ajalla kolmena päivänä viikossa.

Palveluliikenne Pikku-Pete on osa Kajaanin joukkoliikennettä. PikkuPete tarjoaa palvelua joukkoliikenteen käyttäjille joukkoliikenteen taksoilla. Muusta joukkoliikenteestä poiketen palvelubussi voi pysähtyä varsinaisten pysäkkialueiden ulkopuolella tai poimia matkustajan kyytiin vaikkapa kerrostalon piha-alueelta. Palveluliikenteen auto on matalalattiainen, johon myös liikuntarajoitteisten on helppo nousta. Kuljettaja avustaa asiakkaita kyytiin nousemisessa sekä bussista poistumisessa. Pikku-Pete liikennöi aikataulutetun vakioreitit mukaan, mutta voi tehdä varsinaiselta ajoreitiltä pieniä poikkeamia noutaakseen asiakkaan kyytiin.

Vuoden 2022 kesäkuusta eteenpäin palveluliikenteen hankinta on vielä epävarmaa eli hankitaanko liikennettä ja, millä laajuudella liikennettä hankitaan.

Päätös

Henkilöliikenteen asiantuntija Tiina Rusanen kertoi palveluliikenteen tilanteesta. Palveluliikenteen tarjouspyyntöön ei saatu yhtään tarjousta. Nykyinen sopimus on voimassa 3.6.2022 saakka. Asia on ollut kaupunginhallituksessa iltakouluasiana. Palveluliikenteestä järjestetään uusi tarjouspyyntökierros, jossa pyydetään tarjouksia kolmipäiväisestä liikenteestä ja tarjouspyynnössä ei aseteta mitään vuosittaista euromäärää. Kaupunginhallitus päättää asian.

Vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston puheenjohtajat ovat tutustuneet ei matalalattiaseen kalustoon. Puheenjohtajat ovat todenneet, että ko. kalusto ei sovellu palveluliikenteen liikennöintiin.

Kysymykset

- Onko tietoa, kuinka paljon palvelua tarvitaan eli palvelua käyttävien henkilömäärää? Vastaus: Ei ole tietoa. Vain käyttökertoja lasketaan (noin 6000 matkaa vuodessa). Siitä ei ole tietoa, ketkä käyttävät palvelua.
- Paikallisliikenne/palveluliikenne yhdenvertaisuus? Mitkä ovat kustannukset: Linjat 1-7/kustannukset/asiakas ja palveluliikenne/kustannukset/asiakas. Voiko tätä selvittää. Vastaus: Linjoilla 1-7 tehdään vuodessa noin 200 000 matkaa. Kustannuksia voidaan selvittää.

Kannanotto

- Vammaisneuvoston varajäsen Maarit Rautiainen: Huoli palveluliikenteen lakkaamisesta. Miten jatkossa liikuntaesteiset ja ikäihmiset hoitavat asiansa? Huoli on tullut asiakkailta. Asiakaskunta taitaa olla niin vähään tyytyvää, että eivät itse lähde palveluliikenteen puolesta esittämään mitään julkisesti.

§ 7

Sidosryhmien katsauspuheenvuorot 2022

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

p. 044 7100 234

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Ehdotus

Vammaisneuvoston jokaiseen kokoukseen sisältyy Kainuun soten hallituksen, ympäristötekniikan toimialan, Kainuun soten vammaispalveluiden ja yhdistysten lyhyt katsaus puheenvuoro.

Päätös

Kaupunginhallituksen edustaja:

Hyvä on tehdä laaja-alaista yhteistyötä. Viime kokouksessaan kaupunginhallitus käsitteli hyvinvointiin liittyviä asioita, kuten hyvinvointikertomusta ja palveluliikennettä.

Kainuun sote-kuntayhtymän luottamushenkilöedustaja:

Viime aikoina ei ole ollut Kainuun soten toimielimissä käsittelyssä vammaisiin liittyviä asioita. Kajaanin kaupunki päivittää ensi vuonna hyvinvointisuunnitelman, joka on tärkeä asiakirja.

Kainuun sote-kuntayhtymän henkilöstön edustaja:

Vammaispalveluissa on otettu työntekijöiden käyttöön omni järjestelmä.

Ympäristötekniikan toimialan edustaja:

Seuraavaan vammaisneuvoston kokoukseen tuodaan liikenneympäristöä koskevaa informaatiota (Liikenneturvallisuustyöryhmä).

Yhdistykset

Toivo on päästä normaaliin toimintaan. Tilausta on yhdessäololle ja pelkojen jakamiselle. Korona kuitenkin vielä pelottaa ja ei uskalleta lähteä liikkeelle.

§ 8

Puhevammaiset asiakkaat: Kainuun soten takaisin soittopalvelu ei toimi

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Päätös

Kainuun soten takaisin soittopalvelu ei toimi ja esimerkiksi puhevammaisten asiakkaiden on mahdoton ottaa vastaan takaisin soittoa, koska eivät pysty vastaamaan puheluun tai kirjaamaan ylös asiaa. Usea henkilö käyttää Kelan puhevammaisten tulkkauspalvelua. Tulkki varataan tietyille ajalle, esimerkiksi klo 9–11 ja välttämättä takaisin soitto ei tule juuri silloin. Asiassa on oltu yhteydessä Kainuun soteen.

Vammaisneuvoston Kainuun soten vammaispalveluita edustava jäsen Ulla Juntunen selvittää asiaa.

§ 9

Vammaisneuvoston muut ja tiedoksi merkittävät asiat vuonna 2022

Valmistelija / lisätiedot:
Tuula Heikkinen
tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

1. Vammaispalveluiden sosiaalityön uudistus

Oheisliite: Vammaispalveluiden sosiaalityön uudistus esite

Päätös
Merkittiin tiedoksi.

2. Aloitelaatikko ja sähköpostiosoite vammaisneuvosto@kajaani.fi

Vammaisneuvostolle on avattu sähköpostiosoite vammaisneuvosto@kajaani.fi

Päätös
Aloitelaatikko on saatu Tutun Tuvalle ja sähköpostiosoite on olemassa.

3. Kysely omaishoidon tuesta

Vammaispalvelut vs. johtava sosiaalityöntekijä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä 1.4.2022:

”1.1.2023 aloittavalle Kainuun hyvinvointialueelle valmistellaan omaishoidon tuen kokonaisuutta (palvelun myöntämisen perusteet, hoitopalkkiot, omaishoidon vapaat ja muut tukipalvelut). Valmistelutyössä hyödynnetään kuntalaisten ja järjestöjen näkemyksiä. Vastaamalla voit vaikuttaa. Kysely on auki 30.4.2022 saakka. Voitte jakaa kyselyä jäsenillenne. Tässä jakelussa on Kapovan nettisivujen yhteystiedoista löytyneet hallituksen jäsenet. Kysely julkaistaan myös Kainuun soten ja Kainuun soten vammaispalvelujen facebookissa ja nettisivuilla.”

<https://response.questback.com/kainuu/igiocxcyi5>

Päätös
Kysely on lähtenyt järjestöille.

Merkittiin tiedoksi.

§ 8

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Valmistelija / lisätiedot:

Tuula Heikkinen

tuula.a.heikkinen@kajaani.fi

Päätös

Uutta kokouspäivää ei sovittu. Jäsenille ilmoitetaan seuraavan kokouksen päivämäärä hyvissä ajoin.